

Sygn. akt II Ka 86/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak

Protokolant: staż. Monika Szukalska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Sieradzu Balbiny Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 r.

sprawy M. W. (1)

obwinionego z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z 20 czerwca Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. z 2005 r., nr 108, poz. 908 ze zm.)

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 26 lutego 2015 roku sygn. akt II W 86/15

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. oraz art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w.:

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia w postępowaniu odwoławczym oraz wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 30 (trzydzieści) złotych,

Sygn. akt II Ka 86/15

UZASADNIENIE

W skierowanym do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wniosku o ukaranie M. W. (1) zarzucono, że w dniu 2014/02/17 jako właściciel pojazdu wbrew obowiązkowi nie udzielił Straży Miejskiej w Z. odpowiedzi na skierowane do niego pismo w dniu 2014/02/03 z zapytaniem, kto w dniu 2014/01/12 o godzinie 23:37:23 kierował pojazdem mechanicznym nr rej. (...), którym to pojazdem popełniono wykroczenie w ruchu drogowym, to jest popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. 908 ze zm.).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wydanym 26 lutego 2015 r. w sprawie II W 86/15 obwinionego M. W. (1) „w ramach zarzucanego mu czynu” uznano za winnego tego, że w dniu 14 lutego 2014 roku w Z., jako właściciel samochodu marki D. (...) o nr rej. (...), wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie uprawnionego organu tj. Straży Miejskiej w Z. osoby, której powierzył w dniu 12 stycznia 2014 roku o godz. 23:27 w/w pojazd do kierowania lub używania, to jest dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. Ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. z 2005 r., Nr 108, poz. ze zm.) i za to na podstawie art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 96 § 1 k.w. wymierzono mu karę grzywny w kwocie 300 złotych. Zasądzono od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa

kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia oraz wymierzono mu opłatę za II instancję w kwocie 30 złotych.

Wyrok ten zaskarżony został przez obrońcę obwinionego, który o złożonej apelacji zarzucił mu naruszenie:

- prawa materialnego- art. 96 § 3 k.w. poprzez przyjęcie, że wskazanie przez M. W. na żądanie uprawnionego organu komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, poprzez wymierzenie w piśmie kierowanym do tegoż organu pięciu osób, którym pojazd ten mógł być udostępniony nie jest realizacją obowiązku „wskazania” osoby, której właściciel powierzył samochód,
- prawa procesowego w postaci art. 410 k.p.k. w zw. z art. 174 k.p.k. poprzez oparcie podstawy dowodowej wyroku na niedopuszczalnym dowodzie z notatki urzędowej funkcjonowania Straży Miejskiej, co miało wpływ na treść wyroku, co wynika z pisemnych motywów wyroku, w których notatkę tą wskazano „jako podstawę dowodową”.

Według skarżącego nie można akceptować stanowiska sądu, w świetle którego brak wskazania adresu podanych przez obwinionego piśmie kierowanym do Straży Miejskiej w Z. osób skutkowało niemożliwością ustalenia ich tożsamości. Wymieniona straż gminna dysponuje technicznymi i prawnymi możliwościami identyfikacji miejsce zamieszkania tych osób. W oparciu o tak przedstawione zarzuty obrońca M. W. (1) wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie. Zaprezentowana bowiem w tym środku odwoławczym argumentacja uznana może być jedynie za pozbawioną podstaw polemikę z prawidłowymi ustaleniami organu ferującego zaskarżony wyrok jak również z dokonany przez ten sąd prawnym ujęciem przypisanego M. W. (1) zachowania.

Zarzucając naruszenie procedury, jaką miałyby mieć wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia autor środka odwoławczego powołuje się na przepis art. 174 k.p.k., którego wymogi nie zostały przez organ meriti zachowane. Faktem jest, że tenże Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli dokonując ustaleń przyjętego stanu faktycznego jak i weryfikując zgromadzone w sprawie dowody oparł się na notatce urzędowej funkcjonariusza Straży Miejskiej w Z.. Wedle natomiast podanego przepisu kodeksu postępowania karnego dowodu, z wyjaśnień oskarżonego lub z zeznań świadka nie wolno zastępować treścią pism, zapisków i notatek urzędowych. Takie brzmienie cytowanego przepisu czyniłoby zasadnym zawarty w apelacji zarzut o naruszenie prawa procesowego, gdyby przedmiotem postępowania był czyn noszący znamiona przestępstwa a nie wykroczenia. W tej ostatniej kategorii spraw reguły procedowania wyznaczone zostały przepisami kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Ta ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r., Nr 133, poz. 848 ze zm.) w szerokim zakresie recypuje instytucje zawarte w kodeksie postępowania karnego. Jednakże nie uczyniono tak z przepisem art. 174 k.p.k., czego obrońca obwinionego zdaje się nie zauważać. Natomiast przepis art. 76 § 2 k.p.w. daje sądowi możliwość odczytywania na rozprawie notatek urzędowych, o których mowa w art. 54 § 3 k.p.w., z tym że na żądanie strony sąd przeprowadza na rozprawie czynności dowodowe, których notatka dotyczy, chyba że stwierdza ona okoliczności, którym obwiniony w wyjaśnieniach swych nie zaprzeczał. Pozwala to nawet na rezygnację, na przykład z przesłuchiwanie na rozprawie świadka, którego zeznania w toku czynności wyjaśniających utrwalono jedynie w formie notatki dołączonej do wniosku o ukaranie i odczytanie lub poprzestanie tylko na ujawnieniu tej notatki (jeżeli obwiniony w wyjaśnieniach nie zaprzeczał faktom odnotowanych w owej notatce jako te, o których zeznawał ten świadek). Jedynie przypomnieć należy, że przewidziana w art. 54 § 3 k.p.w. notatka urzędowa służy do utrwalenia czynności wyjaśniających. Ma to miejsce, gdy okoliczności czynu nie budzą wątpliwości. W rozpatrywanej sprawie przecież w żaden sposób nie można kwestionować elementów zawartych w przedmiotowej notatce. Z jej zapisów wynika, że w dniu 12 stycznia 2014 roku o godz. 23:27 w Z. radarowy przyrząd do pomiaru prędkości typu fotoradar zarejestrował wykroczenie kierowcy pojazdu marki D. numerze rejestracyjnym (...) polegające na przekroczeniu dozwolonej prędkości w obszarze zabudowanym o 35 kilometrów na godzinę. Po ustaleniu właściciela samochodu, którym okazał się M. W. (1) wysłano do niego raport ze zdarzenia (ze zdjęciu oraz drukami oświadczeń). Korespondencja ta odebrana została w dniu 06.02.2014 r. W

odpowiedzi M. W. nadesłał pisemne pełnomocnictwo udzielone kancelarii adwokackiej a jego pełnomocnik przedłożył pisemne wyjaśnienie, w jakim podano, że właściciel opisanego pojazdu mechanicznego nie jest w stanie wskazać kierującego tym samochodem „ponieważ posiada on wielu użytkowników”. Wymieniono 5 osób nie określając miejsca ich pobytu. Natomiast M. W. nie zgłosił się osobiście i nie nadesłał żadnych dodatkowych wyjaśnień ani informacji w wyznaczonym jak i do dnia sporządzenia notatki (12.05.2014 r.) terminie. Tak uwidocznione zagadnienia w żaden sposób nie są podważane przez strony procesu. Z tego też powodu zasadnie uznać należy, że nie znajduje jakichkolwiek podnoszony przez autora apelacji podstaw zarzut dopuszczenia się przez organ ferujący zaskarżony wyrok.

Podobnego potraktowania wymaga również akcentowany w środku odwoławczym zarzut naruszenia prawa materialnego. Tytułem przypomnienia podkreślić należy, że obraza prawa przepisów prawa materialnego obejmuje naruszenie każdej dziedziny materialnego, która stosowana była przez organ orzekający. Najczęściej chodzi tu o materialne prawo karne (w tym w sprawach o wykroczenia). Sama obraza może polegać na błędnej wykładni przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu lub zastosowaniu go w niewłaściwy sposób, zastosowanie danego przepisu mimo zakazu określonego rozstrzygnięcia lub niezastosowanie normy, której stosowanie było obowiązkowe. Nie ma natomiast obrazy prawa materialnego, jeżeli wada orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę, z czego wynika, że obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony. W tak zaprezentowanym ujęciu w żadnej mierze nie należy podzielić stanowiska apelującego, że kwestionowany wyrok obarczony jest uchybieniem, jakie miałyby znajdować swoje oparcie w przepisie art. 438 pkt. 1 k.p.k. (w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.). Słusznie bowiem Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli podkreślił, że obowiązek wskazania osoby, której powierzono pojazd do kierowania lub używania ma ustawowy charakter, a jego źródłem jest norma zawarta w art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. Także podzielić trzeba stanowisko tego organu, że właściciel lub posiadacz pojazdu jest zwolniony z tego obowiązku wyłącznie wtedy, gdy pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez osobę nieznaną, czemu nie mógł zapobiec. Przede wszystkim- co ma zasadnicze znaczenie w rozpatrywanej sprawie-zgodzić się należy z organem ferującym zaskarżony wyrok, że od obowiązku wskazania osoby, której powierzono pojazd nie zwalnia złożone oświadczenie, że pojazd ten wykorzystywany jest do działalności gospodarczej i w związku z tym porusza się nim więcej niż jedna osoba oraz określenie tych osób z imienia i nazwiska. Tenże prowadzący działalność gospodarczą tak jak każdy inny właściciel posiadacz pojazdu jest (ustawowo) zobowiązany do wskazania osoby, której pojazd ten powierzył do kierowania lub używania na dany okres. To jego powinnością jest posiadanie danych tej osoby. Jak już podkreślono w sprawie dotyczącej stawianego M. W. (1) zarzutu z art. 96 § 3 k.w. skoro ustawa nakazywała mu wskazanie na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, to powinien przedsięwziąć odpowiednie kroki, by móc z obowiązku tego się wywiązać. Również mieć na uwadze należy, że przedmiotem ochrony wykroczenia określonego w § 3 art. 96 k.w. jest porządek ruchu drogowego a zachowanie sprawcze polega na niewskazaniu wbrew obowiązkowi, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania. Z tak zaprezentowanego stanowiska wynika, że nałożona na obwinionego powinność nie została przez niego wykonana, co uzasadniło przypisanie mu wykroczenia z art. 96 § 3 k.w.

Stosownie do art. 447 § 1 k.p.k. (w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.) apelację co do winy uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku, a zatem Sąd Odwoławczy zobowiązany był zbadać zaskarżone orzeczenie również w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Wymierzona obwinionemu M. W. (1) kara mieści się w kategoriach sankcji adekwatnej do stopnia zawinienia obwinionego oraz stopnia społecznej szkodliwości dokonanego czynu. Z analizy akt sprawy wynika, iż Sąd meriti przy wymiarze orzeczonej wobec M. W. (1) kary uwzględnił zarówno okoliczności obciążające jak i łagodzące, dlatego też nie ma żadnych przesłanek wzruszenia zaskarżonego wyrok również w tym zakresie.

Sąd Odwoławczy na podstawie art. 636 §1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.k. orzekł od M. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 50 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia za drugą instancję (§ 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach wykroczenia- Dz. U. Nr 118, poz. 1269) oraz wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 30 złotych na podstawie

art. 21 ust. 2 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 1983 r. ze zm.).